

5

Lorkovičev rjavček je zaradi majhnega območja razširjenosti in zato potencialne, ponekod tudi dejanske, ogroženosti ZAVAROVANA ŽIVALSKA VRSTA v celotni Evropski Uniji. Uvrščen je na prilogo II in IV Direktive o habitatih, zato je večina njegovih populacij pri nas vključenih v posebna varstvena območja, ki predstavljajo del enotnega evropskega ekološkega omrežja NATURA 2000.

VRSTO OGROŽA intenzivna, predvsem goveja paša na gorskih travnikih, medtem ko o ogroženosti na strmejših legah, ki za pašo ali kakšno drugačno rabo človeku niso zanimive, ne moremo govoriti. Ravno tako so ogrožene populacije na območjih, kjer naravni dejavniki ne preprečujejo zaraščanja z grmovnimi (npr. ruševje) ali drevesnimi vrstami.

Zmerna in omejena paša drobnice (slika 4) je lahko eden od načinov vzdrževanja primernih življenjskih pogojev za to vrsto metulja.

MARTA JAKOPIČ

Besedilo: Franc Rebeušek
Fotografije: Marta Jakopič, Rudi Verovnik
Oblikovanje: Branka Trčak
Založil: Center za kartografijo favne in flore
Antoličičeva 1, Miklavž na Dravskem polju

Projekt: Zasnova conacij izbranih Natura 2000 območij
(7174201-01-01-0002)
(Phare čezmejno sodelovanje Slovenija-Avstrija 2003)

Ta dokument je bil pripravljen ob finančni pomoči Evropske unije. Za vsebino tega dokumenta je izključno odgovoren Center za kartografijo favne in flore in zanj v nobenem primeru ne velja, da odraža stališče Evropske Unije.

Tisk: Trajanus d.o.o., Kranj, naklada 3000 izvodov,
maj 2006

Lorkovičev rjavček
(*Erebia calcaria*)

LORKOVIČEV RJAVČEK (*Erebia calcaria*), ali kot mu pravijo v Avstriji – karavanški rjavček, je endemična vrsta dnevnega metulja Jugovzhodnih Apneniških Alp. Jedro njegove razširjenosti predstavlja Jedro Julijske Alpe in Karavanke (slika 5), le manjše populacije živijo še v Kamniških Alpah in izven meja naše domovine – v Venetskih Alpah in Zahodnih Julijcih v Italiji in na severnem robu Karavank v Avstriji.

ŽIVLJENJSKI PROSTOR Lorkovičevega rjavčka so planinske in gorske trate ter pašniki med 1200 in 2200 m nadmorske višine (slika 3, 4 in 6) predvsem na južno izpostavljenih gorskih pobočjih. Še največ teh metuljev vidimo v sončnih poletnih dneh na cvetočih gorskih tratih z večjim deležem razgaljene skalne podlage (manjše skale, grušč ipd.). Tam pogosto posedajo po tleh in se ogrevajo ali pa se tik nad travno rušo spreletavajo gor in dol po pobočju, iščoč primerne cvetove za prehranjevanje ali spolno zrele partnerje za parjenje.

Po PARJENJU odložijo samice jajčeca pri tleh na trave, kot so volk in razne vrste bilnic, s katerimi se hranijo njihove gosonice. Te se iz jajčec izležejo po tednu dni, aktivno rastejo do jeseni, nakar otrpnejo in prezimijo do začetka pomladi. V začetku poletja se odrasle gosonice zabubijo, po treh tednih pa se iz bub izležejo odrasli metulji.

MARTA JAKOPIČ

MARTA JAKOPIČ

celoti rdečerjave barve in prav tako z očescema.

Zadnji par kril je na spodnji strani sivo-rjavo marmorirane barve (slika 2) in pri samicah izrazito svetlejši kot pri samcih, zgoraj pa temno rjav.

PRI IZBIRI HRANE odrasli metulji niso izbirčni, saj srkajo medičino iz skoraj vseh razpoložljivih cvetov, še najraje na glavincih, arniki in abraščevolistnem grintu (slika 2).

RUDI VEROVNIK

Lorkovičev rjavček je ena izmed štirih manjših in podobnih vrst rjavčkov, ki jih lahko srečamo v naših Alpah. Od ostalih se razlikuje po izrazito ZAOKROŽENEM PREDNJEM ROBU SPREDNJEGA PARA KRIL in značilni obarvanosti spodnje strani zadnjega para kril. Na temno rjavo obarvani zgornji strani kril sta proti konicama prednjega para kril rdečerjavi lisi s po dvema črnobelima očescema (slika 1), medtem ko je spodnja stran skoraj v

MARTA JAKOPIČ

